

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग टंगाल, काठमाडौं

मिति: २०७५।०५।०४ गते

प्रेस विज्ञप्ति

विषय: सुझाव सम्बन्धमा ।

सार्वजनिक संस्थानहरूमा रहेको सेवा/सुविधा वितरण लगायतका विषयमा भएको छानविनको क्रममा सार्वजनिक सेवा प्रवाहसँग प्रत्यक्ष संलग्न रहेका कतिपय सार्वजनिक संस्थानहरूले उत्पादन/संकलन गरी सर्वसाधारणसँग शुल्क लिएर वितरण गर्ने सार्वजनिक सेवा तथा वस्तु, आफ्ना पदाधिकारी/कर्मचारीहरूलाई निःशुल्क सुविधाको रूपमा उपलब्ध गराउने गरेको पाइयो ।

नमुनाका रूपमा अध्ययन गरिएका ११ वटा सार्वजनिक संस्थानहरूले प्रदान गरेका सेवा सुविधामा एकरूपता समेत देखिएन । कुनै संस्थानले कर्मचारी सेवा सर्त सम्बन्धी नियमावलीमा व्यवस्था गरेर र कुनैले सञ्चालक समितिबाट निर्णय गरेर यस्तो सुविधा प्रदान गर्ने गरेको पाइयो । त्यसैगरी निःशुल्क उपलब्ध गराएको बस्तु/सेवाको मूल्य गणना गर्दा संस्थान पिच्छे विविधता रहेको पाइयो । कतिपय संस्थान घाटामा जाँदा समेत सेवा/सुविधामा अधिकार स्थापित गर्न खोजेको देखियो । कुनै संस्थानले सुविधा नै उपलब्ध नगराएको र कुनैले अत्याधिक सुविधा उपलब्ध गराएको तथा अवकाशपछि पनि सेवा सुविधा वितरणमा निरन्तरता दिएको समेत पाइयो । साथै पदाधिकारी/कर्मचारीले प्राप्त गरेको सेवा/सुविधालाई वार्षिक आयमा गणना गर्ने नगरिएको र सो वापतको कर निर्धारण समेत हुने गरेको देखिएन ।

तसर्थ सार्वजनिक संस्थानहरूले पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको सुविधालाई विश्लेषण गर्दा संस्थानहरूको आर्थिक अवस्था, वित्तीय क्षमता, व्यवसायिक कारोबारको अवस्था, बस्तु/सेवाको उत्पादन एवं वितरणको प्रभावकारिता र संस्थाको दीर्घकालीन दायित्वको विवेचना समेतका आधारमा छुट्टै कोषको व्यवस्था गरी त्यस्तो सुविधालाई पारिश्रमिकको अभिन्न अंग बनाइ एकरूपता कायम हुनेगरी निश्चित मापदण्ड तोकेर यस्ता सबै प्रकारका सुविधालाई वार्षिक आयमा गणना गर्ने कानुनी व्यवस्था मिलाई सेवा सुविधा उपलब्ध गराउन अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २८ को उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिम श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय र श्री अर्थ मन्त्रालयलाई सुझाव लेखि पठाइएको छ ।

नमुनाका रूपमा अध्ययन गरिएका ११ वटा सार्वजनिक संस्थानहरूले प्रवाह गर्ने सेवा/वस्तु निःशुल्क रूपमा कार्यरत पदाधिकारी/कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिरहेको अवस्थाको तुलनात्मक विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ ।

सी.नं.	संस्थानको नाम	विवरण
१.	उदयपुर सिमेन्ट कारखाना	उत्पादित सिमेन्ट पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको नदेखिएको ।
२.	नेशनल ट्रेडिङ लि.	बिक्री वितरण गर्ने सामान पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको नदेखिएको ।
३.	द टिम्बर कर्पोरेशन अफ नेपाल लि.	बिक्री वितरण गर्ने काठ दाउरा पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको नदेखिएको ।
४.	नेपाल खाद्य संस्थान लि.	बिक्री वितरण गर्ने बस्तु पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको नदेखिएको ।
५.	नेपाल आयल निगम लि.	बिक्री वितरण गर्ने पेट्रोलियम पदार्थ पदाधिकारी/कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको नदेखिएको । विगतमा कायम गरिएको मट्टितेल दिने सुविधा विगत ५ वर्षदेखि बन्द गरिएको ।
६.	दुग्ध विकास संस्थान	कर्मचारीका लागि दैनिक १ लि. दुध, मासिक १ के.जी मखन वा घ्यु । विगत ५ वर्षमा यस्तो सुविधा वापत रु. ११,८१,९७,११२।७४ थप व्यय भार ।
७.	नेपाल खानेपानी संस्थान	प्रत्येक कर्मचारीलाई मासिक रु. ५६०/- का दरले खानेपानी महसुल सुविधा उपलब्ध गराएको । विगत ५ वर्षमा रु. १,८९,९६,४६०।२० थप व्यय भार परेको ।
८.	नेपाल टेलिकम	तह-१ देखि प्रबन्ध निर्देशक र संचालक समितिका सदस्यहरूलाई तहगत रूपमा मासिक टेलिफोन(मोबाइल र ल्याण्डलाइन) र ईन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराएको । यसवापत विगत ५ वर्षमा रु. ५६,२८,६८,२६५।१८ थप व्यय भार परेको ।
९.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	प्रति कर्मचारी मांसिर-बैशाख ६ महिना ७५ युनिट र जेष्ठ-कात्तिक ६ महिना १२५ युनिटसम्म विद्युत सुविधा ।
१०.	हेटौंडा सिमेन्ट उद्योग	कर्मचारीलाई वार्षिक ६ बोरा सिमेन्ट उपलब्ध गराउने गरेको ।
११.	नेपाल वायु सेवा निगम	संचालक सदस्यलाई वार्षिक ४ वटा निःशुल्क र ३ वटा ९०% छुटमा Round Trip Ticket, अवकाश प्राप्त संचालकलाई वार्षिक २ वटा निःशुल्क र २ वटा ९०% छुटमा Round Trip Ticket, कार्यरत कर्मचारीलाई वार्षिक ४ वटा निःशुल्क र ३ वटा ९०% छुटमा Round Trip Ticket । अवकाश प्राप्त कर्मचारीलाई पनि आजीवन वार्षिक २ वटा निःशुल्क हवाई टिकट प्रदान गरेको, यस्तो टिकट निजका परिवारले समेत उपभोग गर्न पाउने व्यवस्था ।

FIGHT AGAINST CORRUPTION

(रामेश्वर दंगाल)
सह-सचिव एवं प्रवक्ता